

ת"פ 45300/10/18 - מדינת ישראל, המאשימה נגד י.ג., הנאשם

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 45300-10-18 מדינת ישראל נ' ג'(עציר)
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

בעניין: מדינת ישראל - המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד סטולוב
נגד
י.ג. (עציר) - הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד ברנשטיין

נוכחים:

ב"כ התביעה עו"ד

ב"כ הנאשם עו"ד ברנשטיין

הנאשם בעצמו

הכרעת דין

כתב האישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו שתי עבירות של אימים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

באישום הראשון נכתב כי בימים 14-16.10.18, במקום העבודה, בזמן ההפסקות, ניהל הנאשם שיחות עם עמיתתו לעבודה (להלן: המתלוננת), ובמהלכן סיפר לה כי בעברו מספר ניסיונות התאבדות וכי עקב סכסוך כספי עם אם בנו הקטן (להלן: ס'), הוא שרוי בדיכאון. הנאשם איים בפני המתלוננת כי בכוונתו לפגוע בס', באמרו: "אני ארצח אותה... אני משיג נשק מ"יד 2" ואין שום בעיה להשיג נשק... החיים שלי לא חשובים לי, אין לי מה להפסיד... אין לי כסף, אני משלם מזונות לילד שאני לא מכיר בו ולא רוצה בו... מה יש לי להפסיד והייתי 5 פעמים באשפוז כתוצאה מניסיון התאבדותי".

באישום השני נכתב כי במהלך חודש וחצי עובר למועדים הנ"ל, במועדים שונים, במקום העבודה, בשיחות שונות בין הנאשם למתלוננת, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר שירצח את ס' ושחיו לא חשובים לו.

2. כתב האישום הוגש בהליך דחוף, יחד עם בקשה למעצר עד תום ההליכים, ואולם הנאשם שוחרר בתנאים. יש לציין כי במסגרת הליכי המעצר ניתנה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של הנאשם, לפיה נמצא אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

מסד הראיות ונקודות המחלוקת

3. התביעה מבססת את האישום על עדותה המרכזית של המתלוננת, שבאזניה הושמעו דברי האיום. עולה מן הראיות כי בשלב מסוים, לאחר שהדברים חזרו ונשנו, דיווחה המתלוננת אודות התוכן המטריד של דברי הנאשם, למנהל החברה מר ז', אשר שיתף את המנהל הנוסף מר א' ופנה למשטרה. בנוסף, התביעה מסתמכת על הודעת הנאשם בה קשר עצמו לעבירות.

4. מטעם התביעה העיד גם אביו של הנאשם, אשר תיאר את מערכת יחסיו עם הנאשם, והתייחס לאמירות הנאשם, כפי שפירש אותן. בתחילה טען הנאשם כי עדות זו אינה רלוונטית, ועתר לבית המשפט לאסור על השמעתה, היות שהאב לא היה נוכח בעת האיום. ואולם, לאחר שהחל העד בעדותו, נראה היה שיש לה רלוונטיות, כפי שיובהר.

5. הנאשם מאשר כי היו לו שיחות עם המתלוננת אודות מצוקתו ותסכולו בעניין תשלומי המזונות לס' עבור הילד, אך לטענתו לא התכוון כלל לאיים, אלא שפך את לבו. כמו כן, הוא טוען כי מעולם לא אמר שירצח את ס' בנשק, אלא המתלוננת היא שמשכה אותו בלשונו, והיא זו שהעלתה את עניין השגת הנשק מ"יד 2", לאחר שצפתה בכתבה בטלוויזיה בעניין זה. לפי גרסתו, המתלוננת בחרה להפלילו כיוון שהיתה ממורמרת כלפיו. בעדותו, טען כלפי המתלוננת טענות שונות, בעניין מהימנותה, והאינטרס שהיה לה להפלילו.

6. בסיכומיו טען הנאשם כי בהתאם לקביעת בית המשפט העליון בבש"פ 749/19 פלוני נ' מד"י (4.2.19), לא התגבשה העבירה של איומים במקרה דנן, שכן הנאשם שפך שיחו לפני המתלוננת, כפי שאירע שם.

7. יוצא אפוא, כי הצדדים חלוקים ביניהם, הן במישור העובדתי- בשאלה האם נאמרו הדברים ובאיזו תדירות, והן במישור המשפטי- בשאלה האם הדברים באים בגדר איום. לפיכך, יש צורך להכריע במחלוקת העובדתית ורק לאחר שייקבע כי אכן אמר הנאשם את הדברים המיוחסים לו, ניתן יהיה לברר האם יש בהם כדי לגבש עבירת איומים.

המישור העובדתי

עדות המתלוננת

8. המתלוננת העידה אודות שיחותיו של הנאשם עמה, בהפסקות במקום העבודה, ועדותה הותירה רושם מהימן ביותר. עלה מן העדות כי מאז החל הנאשם לעבוד במקום העבודה המשותף, נוצר בין השניים קשר ידידותי מיוחד, מעבר לקשרי הנאשם עם יתר העובדים. כך, נהגו שניהם להיפגש בהפסקות העבודה, ולשוחח. המתלוננת הבהירה כי תקופת העבודה של הנאשם במקום היתה קצרה ביותר, כחודש וחצי. בשיחותיהם, סיפר הנאשם למתלוננת על כך שס'

ביצעה כלפיו "גניבת זרע", וכפתה עליו לידת בן שהוא לא רצה בו, ואינו מכיר באבהות עליו. כמו כן, שיתף את המתלוננת במצוקתו ותסכולו נוכח תשלומי המזונות שהוא נושא בהם כלפי אותו ילד. הנאשם סיפר כי הוא אב לשתי בנות מבוגרות יותר, מנהל עמון יחסים קרובים, ונושא במזונותיהן, אך הוא לא מוכן לשלם מזונות נוספים עבור הילד, שהוא מבחינתו "ממזר לכל דבר". הנאשם הביע בפני המתלוננת מצוקה נוכח מצבו הכלכלי, אמר שאינו רואה איך יוכל להסתדר, ציין שהוא ממורמר, והוא רוצה לנקום ולסיים את כל הסאגה הזו, לסיים את החיים שלה. עוד אמר לה: "כנסי ליד 2 אפשר להשיג נשק בכמה דקות אני יכול להשיג נשק ולגמור את העניין הזה". המתלוננת הבהירה כי כוונת הנאשם היתה שיוכל לרצוח את ס', אין לו מה להפסיד, ואינו מקבל את הסיטואציה בה הוא נתון. בתגובה לאמירות הללו, אמרה לו כי כעת הוא עובד, ירוויח כסף, ויוכל לשאת בתשלומי המזונות. כמו כן, אמרה לו שחבל לו להרוס את חייו, זה לא שווה את זה. ואולם, לטענתה, הנאשם חזר על דבריו אלה, לרבות האמירה שירצח את ס', פעם אחר פעם, באופן עקבי, וכמעט יומיומי, כשהיתה שואלת אותו בהפסקות אם יש חדש עם המזונות. לדבריה: "הוא היה מאד טעון, רצה להוציא דברים, לדבר, לשפוך... היה ממורמר, מאד מתוסכל, מאד חסר אוניס". בסופו של עניין, פנתה המתלוננת למנהל החברה, וסיפרה לו על דברי הנאשם, ודרכו הגיעו הדברים לידיעת המשטרה.

המתלוננת נשאלה על העיתוי בו בחרה לספר למנהל, והסבירה כך :

ת. באותו יום של העדות. ז"א במהלך חודש העמסתי על עצמי, זה היה לי... הבנתי שמשוה לא בסדר. התעלמתי במירכאות, לא רציתי לעשות מזה... פשוט בעיתון היה מקרה של רצח של אישה, של גבר שרצח. הרגשתי כבד מאוד עם זה שאני לא רוצה ללכת עם זה הביתה כל הזמן, לשתף, אנו בעבודה מאוד פתוחים, אני פתוחה עם בעל הבית, מדברים, ממש כמו משפחה אפשר להגיד והוא ראה לנכון ללכת עם זה קדימה.

ש. מה א' אמר לך?

ת. לא אמר לי כלום, לא הודיע לי אני הולך לעו"ס. אמרתי לו, הוא היה בהלם ובזה נגמרה השיחה. חוץ מזה לא סיפרתי לאף אחד.

ש. עם מי הגעת לתחנת המשטרה?

ת. עם ס', השותף השני של א', בעצם יש שני בעל בתים, הוא לקח אותי למשטרה. ז"א היה איתי. מסרתי עדות, וחזרנו לעבודה.

ש. איך ס' גילה את זה?

ת. דרך א'.

ש. את יכולה לספר מה הרגשת ברגעים האלה שהוא מספר לך.

ת. שהוא מאוד מתוסכל, ממורמר, צריך עזרה.

ש. איך הוא סיפר לך?

ת. חלק בעצבים, חלק בייאוש. לא מוצא את הדרך איך לחיות ואיך להתקיים.

ש. אז מה הסיבה שהגעת לתחנת המשטרה?

ת. הכריחו אותי. לא הכריחו אותי, ביקשו ממני. אני מבחינתי לבד לא רציתי להגיע למצב הזה. רציתי לנסות לעזור לו, גם א' רצה לעזור לו ופנה לעובדת סוציאלית. בגדול לדעתי עד כמה ש... באמת הוא בחר מקסים עד כמה שהכרתי אותו הוא בחר... פשוט הוא נקלע למצב בחיים שהיה לו מאוד קשה עם המצב הזה.

עמוד 3

9. עוד אישרה המתלוננת כי התפתחה מערכת יחסים של אמון בינה לבין הנאשם, והיא שימשה לו אוזן קשבת, אך לצד זה אמרה שהדברים עוררו אצלה התנגדות, והיא ניסתה להניאו מהם. את רגשותיה תיארה כך:

ש. ואת חושבת שהוא יעשה משהו זדוני לגברת הזו שיפסיד את הכל?

ת. תקשיב. בן אדם שאומר לך שאין לו מה להפסיד, ממורמר כל יום, אומר שהוא יכול להשיג נשק ביד 2, בן אדם שמדבר יום יום אותן מילים, אותם דפוסים התנהגות, לדעתי זה לא מה בכך, זה לא משהו שהוא נורמלי. נורמטיבי. לא משהו שאתה יכול אתה יודע פעם פעמיים זורקים משפט

אומרים מעצבים, הכל בסדר, אבל ברגע שזה קצת יותר מפעם פעמיים....

ש. ז"א שלא חשבת שצריך לעשות עם זה משהו?

ת. אני לא חשבת. אני נבהלתי. גם לא הלכתי בפעם הראשונה והשנייה לדווחה, ז"א שזה לא היה דיווח, זה היה שיתוף, זה הכל.

ש. ממה שאני מבין מהשיחה איתך עכשיו בעצם הלכת לספר למעסיק כי דאגת לו? לא דאגת ממהו אחר.

ת. נכון.

ש. זו הסיבה שפנית למעסיק.

ת. נכון. לא כי חשבתי שמחר הוא הולך לרצוח אותה. הרגשתי שהוא אולי עלול לעשות משהו שהוא יתחרט עליו.

ש. משהו לעצמו?

ת. לא. ממש לא. תשמע לפי הדיבור ביני לבינו היה נראה שהוא באמת הולך לחסל אותה. אדם שאומר לך יש יד 2 שאני רק יכול לבחור נשקים, ואתה מנסה לשכנע אותו שזו לא הדרך, וזה לא הפתרון היחידי שיש.

ש. למה לא פנית למשטרה?

ת. לא הרגשתי... תקשיב לפני כמה ימים לפני העדות במשטרה היה כתבה על רצח של אישה. זה עשה לי מאוד לא טוב. יכול להיות שאמרתי את זה לא' כדי לזרוק את הכדור אליו. לא רציתי שזה יהיה בתוכי לבד. לא רציתי לשמוע את הדברים האלה לבד. לזרוק את הכדור למישהו אחר.

10. המתלוננת שללה את האפשרות שהיא זו אשר יזמה את הדיבור על השגת כלי נשק מאתר "יד 2", ועמדה על טענתה כי הנאשם הוא שהעלה עניין זה, ואף הראה לה בטלפון שלו, כי ניתן להשיג נשק ביתר קלות משם.

11. עדות המתלוננת היתה קולחת ונשמעה אמינה ביותר, אך הנאשם טען כי היא אינה בריאה בנפשה, ואין לייחס לה מהימנות.

12. כבר בראשית ההליך עלתה העובדה שהמתלוננת אף היא מטופלת רפואית בתחום בריאות הנפש, והנאשם פנה אל התביעה בבקשה לחשיפת תיקה הרפואי. עולה מן הפרוטוקול כי בשלב המקדמי, המתלוננת לא נתנה הסכמתה לכך, ובית המשפט (כב' השופט מזרחי) לא נעתר לבקשה. לאחר שסיימה המתלוננת עדותה, שב ב"כ הנאשם ועתר להגשת התיק הרפואי, מכוח סעיף 108 לחסד"פ. לאחר ששקלתי את הבקשה, ולאחר שהתרשמתי היטב מן המתלוננת שהעידה ארוכות, החלטתי לדחות את הבקשה, כיוון שסברתי שאין רלוונטיות בין תיקה הרפואי, לבין האישום. למסקנה זו

הגעתי לאור צירופם של הנימוקים הבאים:

ראשית, המתלוננת נהגה בכנות יוצאת דופן, בכך ששיתפה את בית המשפט ואת הנוכחים, בפרטי מצבה הנפשי. כמו כן, הסבירה כי מקום העבודה מודע למצבה. המתלוננת הסבירה כי סבלה מבעיית דיכאון, והיא מטופלת בתרופות, שאת שמן מסרה ללא קושי. כמובן, היה בידיה להסתיר את העניין, או לסרב להשיב על שאלות לגבי מצבה הנפשי, אך היא נהגה בפתיחות ובאומץ, וניתן היה להתרשם כי מדובר במי שלצד התמודדותה הרפואית, היא שקולה ויציבה. לא זו אף זו, המתלוננת ששמעה את עתירת הנאשם בעודה עומדת אצל דוכן העדים, הודיעה מיד כי היא מסכימה שבית המשפט יעיין בחומר הרפואי, אך לכך התנגדה התביעה, מתוך ההבנה שהמתלוננת אינה מכירה את זכויותיה לשמירת פרטיותה. בנסיבות הללו, לאור מהימנותה וכנותה, ומאחר שלא התעורר כל חשש בעניין כושר השיפוט שלה, לא מצאתי כל עילה לחשוד כי אינה אומרת אמת בנוגע למצבה הרפואי, ולא מצאתי הצדקה לפגוע בפרטיותה על ידי הצגת התיק.

שנית, המתלוננת העידה כי הבעיה הרפואית ממנה היא סובלת היא דיכאון, המטופל בתרופות, ושללה כל מחלת נפש אחרת. לפיכך, אין כל עילה לחשוב שהחומר הרפואי היה חושף בפני בית המשפט ראיות להעדר מהימנותה. חשוב להדגיש כי לא הובאה מטעם הנאשם שום ראיה לסתור את דברי המתלוננת בעניין מצבה הרפואי, ולא הונחה אף תשתית ראשונית לקיומה של בעיה רפואית אחרת, העלולה לפגום במהימנותה, או בכושר השיפוט שלה.

בנסיבות הללו, סברתי שקבלת הבקשה להצגת התיק הרפואי, רק משום שנודע לנאשם על קיומו, משמעותה היא חשיפה של כל עד לסיכון שאם ינהג בכנות ופתיחות, יוביל עצמו לחשיפת תיקו הרפואי בפני בית המשפט, גם ללא בסיס ענייני המלמד על רלוונטיות של החומר הרפואי להגנת הנאשם. בכך יהא כדי לחתור תחת האינטרס הציבורי לשמור על פרטיותם של עדים. בבש"פ 8252/13 מד"י נ' שיינר (23.1.14) אמר כב' השופט עמית, בעניין סעיף 108 לחסד"פ:

המותב בתיק העיקרי כבר שמע חלק מהעדויות והוא בקיא בפרטי התיק ובניואנסים השונים. ככל שקו ההגנה של הנאשם כבר נחשף - בהנחה שהנאשם השיב בפירוט לכתב האישום או שכבר מסר עדותו - המותב יכול להעריך טוב יותר את הרלבנטיות ואת משקל החומר להגנת הנאשם...

... גם כאשר החומר לא נמסר לנאשם אלא נמסר תחילה לעיון בית המשפט שיבחן האם להעבירו להגנה, יש בכך פגיעה בפרטיות של המתלוננת ובכבודה. עם זאת, הפגיעה במתלוננת קטנה יותר כאשר בית המשפט מעיין בחומר, מה שעשוי "למשוך" את איזון האינטרסים לכיוון הנאשם. אולם מקום בו על פני הדברים נראה כי הזיקה בין החומר לבין הגנת הנאשם היא שולית או ספקולטיבית, יימנע בית המשפט גם מלעיין בחומר (עניין התצ"ר; עניין שרים).

הדברים יפים לענייננו, ולאורם לא היה כל מקום לחשיפת התיק הרפואי.

13. הנאשם ניסה להטיל ספק במהימנות המתלוננת, בהפנותו להרגליה הדאגניים כלפי הכלב שבבעלותה, ואולם לא מצאתי כי העובדה שאדם דואג לכלבו בעת היותו בעבודה, גם אם במידה מופרזת, יש בה כדי לפגום במהימנותו.

14. טענה נוספת שעלתה היא כי המתלוננת היתה ממורמרת כלפי העובדה שהנאשם הוא בעל משפחה ואב

לילדים, בעוד היא אישה בודדה ללא משפחה, ולכן התלוננה נגדו במשטרה. טענה זו הופרחה לחלל האולם בעלמא, ללא כל ביסוס. ההתרשמות היא כי לאחר שהמתלוננת העידה כי הנאשם היה ממורמר כלפי ס', בחר הוא להשיב לה באותו מטבע, ולכן העלה טענה כאילו היא זו שהיתה ממורמרת כלפיו. חשוב להדגיש כי הטענה לא הועלתה בעת חקירתו במשטרה או בתשובתו לאישום, ואף לא ניתן היה להתרשם כי המתלוננת ממורמרת כלפי הנאשם כלל וכלל. להיפך, המתלוננת הבהירה כי אין לה כל עניין נגד הנאשם: "איתי היה חיבור מסוים, שהוא הרגיש בנוח לשתף אותי, לדעתי. בגדול הוא בחר עד כמה שהכרתי הוא אחלה בחור. בחור שקט, טוב. אין לי משהו רע להגיד עליו חלילה" (עמ' 6 ש' 21). בהמשך לכך, כשנשאלה מדוע הגיעה למשטרה, הסבירה: "הכריחו אותי. לא הכריחו אותי, ביקשו ממני. אני מבחינתי לבד לא רציתי להגיע למצב הזה. רציתי לנסות לעזור לו, גם א' רצה לעזור לו ופנה לעובדת סוציאלית. בגדול לדעתי עד כמה ש... באמת הוא בחר מקסים עד כמה שהכרתי אותו הוא בחור... פשוט הוא נקלע למצב בחיים שהיה לו מאוד קשה עם המצב הזה" (עמ' 8 ש' 30). לאור הדברים הללו, נשמעת הטענה כאילו המתלוננת רצתה לפגוע בנאשם, תלושה מן המציאות.

15. המסקנה היא כי עדות המתלוננת היתה מהימנה, ולא מצאתי בה כל פגם. התרשמתי כי המתלוננת היתה חברה לעבודה, אשר ניסתה לשמש אוזן קשבת לנאשם, אך כשדבריו הפכו להיות מבהילים וחזרו על עצמם, מצאה חובה לעצמה לדווח אודותיהם למעסיק.

עדות אביו של הנאשם

16. אביו של הנאשם לא נכח באף אחת מן השיחות הנזכרות באישום. עם זאת, העיד אודות שיחות שהיו לו עם הנאשם באותה תקופה, סביב עניין המזונות ל-ס'.

17. האב תיאר מערכת יחסים מורכבת ביותר עם הנאשם, המתגורר בביתו, וסובל ממחלת נפש. בפתח עדותו, אמר כי הוא עצמו סובל מבעיות זיכרון, אך זכר לתאר את ההתנהלות שאירעה מול ס' בשעתו. לפי עדותו, ס' העמידה דרישות שונות לנאשם בעניין הצורך של הילד בטיפולים, מינוי אפוטרופוס, ותשלומי המזונות. מנגד, הנאשם ביקש ממנו לשכנע את ס' להסתפק בתשלום דמי מזונות בסך 650 ₪, למשך 4 השנים הבאות, ואמר שהוא לא מתכוון לשלם יותר. בעניין זה, ציטט האב את הנאשם: "לא לשלם. ואם הוא יצטרך הוא יתאבד. הוא הדגיש לי אני רוצה להתאבד. היה לי את הגרושה הזו, היה לי את הבחורה הזו, היה לי עוד בחורה בעבודה אני לא מאמין בנשים הוא אומר... הוא בפירוש אמר לי אני לא אשלם אפילו שאשב במאסר עולם, אני לא אשלם, אני בפרנציפ בגלל העוקץ שהיא עשתה לו".

נכון הדבר, עדות זו לא התייחסה לאיומים נשוא האישום באופן ישיר. עם זאת, יש בה הד ברור לעדות המתלוננת, לרבות שימוש באותם מטבעות לשון: הנכונות לשלם מחיר, ולשבת במאסר עולם.

18. האב שינה גרסתו בהמשך עדותו. כשנשאל אודות אמרת הנאשם בחקירתו, לפיה שוחח עמו על עניין המזונות, ואמר לו כי הוא מסוגל לרצוח את ס', ענה: "לא אמר דבר כזה. הוא אמר לי בפירוש אני אשים קץ לחיי, אני אתאבד אני לא רוצה ולא מוכן כבר לחיות שעוקצים אותי מכל הצדדים. זה מה שהוא אמר... מסוגל לעשות לעצמו, לא

לה...". כשנשאל שוב על דבריו המדויקים של הנאשם, אמר: "לא זוכר. אני זוכר משהו שהוא אמר שמה שיקרה אני לעולם לא אשלם לה כסף, הוא אמר. אפילו אם אני אשב מאסר עולם אני לא אתן לה כסף", אך שב וטען כי הנאשם דיבר על כך שיתאבד. ב"כ התביעה ניסתה שוב לברר מה בדיוק אמר הנאשם לאב, וכעת שינה טעמו שוב:

ש. ששאלו אותך בתחנת המשטרה עימתו אותך עם זה ש' נחקר במשטרה ואמר שביכוח ביניכם הוא אמר שהוא מסוגל לרצוח אותה, אתה ענית מקריא משורות 20-21 "הוא טוען שבאותו יכוח הוא אמר לך שיפגע בס' ואף איים לרצוח אותה.

ת. יפגע בה כלכלית.

ש. תקשיב למה ענית במשטרה. "הוא לא השתמש במילה לרצוח אבל הוא כן אמר שבוע שעבר ביכוח שהוא יפגע בס'".

ת. כלכלית. יפגע בה כלכלית. לא ראיתי מה החוקרת כתבה, אם הייתי רואה לפני שחתמתי לא הייתי חותם. אני אומר עוד פעם אם הייתי קורא את מה שהיא כתבה זה לא נכון, היא באה במצב כזה שהיא הכניסה אותי ואת אשתי ואת ס' ומה שרצתה כתבה. מה שבראש שלה היה להגיד היא כתבה את מבינה? זה לא מחשבות שלי. מה שהיא כתבה, זה לא נכון. אני בן אדם דתי. את מבינה. אני מתפלל מניח תפילין כל בוקר ועושה הכל שיהיה בבית טוב עם כל השגעונות שלהם, אני רוצה שיהיה בית בסדר.

בהמשך נראה כי גרסה זו של האב, תואמת את עדות הנאשם, ולפיה התכוון לומר שיפגע בס' כלכלית, מה שמעורר את החשש כי מדובר בגרסאות מתואמות, שכן הסבר זה, המפנה לעניין הכלכלי, לא עלה מחומר החקירה, או מפי הנאשם, קודם לדיון.

19. בסיכומי של דבר, האב נקט גישה מגוננת כלפי הנאשם. בתחילה ציטט את דברי הנאשם כפי שנאמרו לו, לאחר מכן טען כי כוונת הנאשם היתה לכך שהוא עצמו יתאבד, ובסופו של עניין טען כי הנאשם אמר שיפגע ב-ס' אך הכוונה לפגיעה כלכלית בלבד. ההתרשמות הברורה היא כי האב שינה גרסאות במטרה להפחית מחומרת הדברים שאמר לו הנאשם, אך לא ניתן להתעלם מן הדמיון בין מה שנאמר בשיחות הללו, לבין עדות המתלוננת.

לפיכך, אני סבורה כי היה בעדות האב כדי לחזק את עדות המתלוננת.

הודעות שהוגשו בהסכמה

20. מר ס' א' הוא מנהל בחברה בה עבדו הנאשם והמתלוננת. לפי הודעתו (ת/2), ביום 16.10.18 נכנסה המתלוננת למשרדו וסיפרה כי הנאשם איים בפניה לרצוח בחורה שילדה לו ילד מחוץ לנישואין למורת רוחו, ושהוא רואה שהוא יכול לקנות דרך "יד 2" נשק ולרצוח אותה. א' מסר כי המתלוננת נראתה נסערת מעט כשסיפרה כאמור.

עמוד 7

עדות זו אינה מתייחסת ישירות לאישומים, אך יש בה כדי לחזק את גרסת המתלוננת.

21. מר א' ז', הוא מנהל נוסף בחברה. גם הוא מסר הודעה במשטרה (ת/3), ובה אמר כי המתלוננת סיפרה שבשיחותיה עם הנאשם, אמר לה שהוא מסוגל לפגוע בגרושתו, כיוון שגנבה ממנו זרע והוא נאלץ לשלם לה מזונות. גם ז' מסר שהמתלוננת היתה נסערת, והסבירה שניסתה להניא את הנאשם מן העניין. בסיום הודעתו ביקש לנהוג עם הנאשם בעדינות, ואמר שהוא בחור מקסים.

עדות זו, כמו קודמתה, מחזקת את עדות המתלוננת.

22. מטעם התביעה הוגשו הודעותיהן של אמו של הנאשם (ת/5) ושל ס' (ת/4) שאין בהן כדי לחזק את האישום, שכן לא היה ידוע לשתיים אלה אודות איומי הנאשם. ס' אמרה בהודעתה כי הנאשם אמר לה שלא ישלם מזונות גבוהים יותר, והוא מוכן לשבת בכלא.

הודעת הנאשם

23. הנאשם מסר כי לא איים על המתלוננת מעולם, וכי לכל היותר סיפר לה אודות השיחה הקשה עם אביו, בה אמר לאביו כי הוא מסוגל לרצוח את ס'. הנאשם עמד על טענתו ושלל את האפשרות לכך שאמר את הדברים למתלוננת באופן ישיר. בנוגע למה שאמר לאביו, טען כי מדובר בפליטת פה. בתוך כך, הנאשם טען בחקירתו כי המתלוננת "לא יציבה" ויש לה פרנויות.

הגרסה המופיעה בהודעה קושרת את הנאשם לעבירה, במובן זה שעולה ממנה כי הוא אכן הזכיר את עניין מסוגלותו לרצוח את ס' בפני המתלוננת, גם אם על דרך של אזכור שיחתו עם אביו.

עדות הנאשם

24. הנאשם פתח בתיאור פרשת יחסיו עם ס' באריכות רבה. למען שלימות התמונה, אביא את דבריו: "ס' זה היכרות בעבודה, זה לא היכרות של להכיר בחורה מבחינת דייטים או משהו, סטוץ חולף, והיא ניצלה את זה ולאחר מכן היא התחפפה ונעלמה ל-5 שנים בערך, 4-5 שנים, לא דרשה מזונות ולא כלום, לא ידענו איפה הילד, לא ידענו איפה היא גרה, גם אם רציתי להכיר בו לא היתה לי הזדמנות, ואז שהיא יצרה קשר, היא לא יצרה קשר איתי, כמו שעד היום, הקשר נעשה דרך אבא שלי, איתי היא לא דיברה בגלל המעשה שהיא עשתה... היא ניצלה אותי ועשתה גניבת זרע ונכון לימים האלה היא כופה עליי להיות אבא לילד שאני לא מכיר בו ולא רוצה להכיר בו... יש לי 2 בנות מקסימות בנות 15 ו-17... היו ויכוחים לאחרונה, שהיא רצתה אפוטרופוס על הילד ומצב שני מבקשת, אני משלם מזונות 650 ₪ וגם לילד, אפילו שזה יורד מהקצבה שלי ואני לא מקבל עליו כלום מביטוח לאומי, אני נותן כי זה החוק ואני משלם, היא רצתה לנצל את המצב ולדרוש עוד 300, 400 שקל, והיא משגעת את אבא שלי שאני חוזר מהעבודה והוא היה עצבני בגלל

מה שהיה, היא כל היום משגעת אותו בטלפונים בדעות שלו לגבי הכסף, אבא שלי ואח שלי הלכו אליה וסיכמו איתה ישירות מולה וגם הקליטו אותה, ולמחרת היא התקשרה ורצתה משהו אחר ממה שהוסכם. זה דבר מקומם שמעורר ויכוחים, אמרתי עזבו אותי כבר, שתלך לבימ"ש, יש חוק ומשפט במדינה, אני לא מוכן לתת לה אפטרופסות, כי אין הסכמה עדיין על עניין המזונות למרות שהיא מקבלת כמו כל ילדה שלי, היא סתם מנסה לעשוק, עד גיל 5 היה מי שיממן אותה ועכשיו שאין היא חוזרת אליי, וגם רוצה שאכיר בילד? לא רוצה להכיר בילד. מה שמ' אמרה שמצד אחד היא אומרת שיש לי בעיות כספיות, מצד שני נסעתי עם הבנות לברצלונה הוצאתי 18 אלף שקל מזומן. אין בעיה של כסף, יש בעיה של פרנציפי, מי מקבל מה ומי מקבל מו, זה עניין של עיקרון, הבנות שלי שאני אוהב אותן וחולה עליהן ונותן להן כל מה שהן רוצות מקבלות מזונות של 650 ₪, אין סיבה שלה לסחטנית הזו אני אתן יותר מ-650 ₪, זה כל הסיפור" (עמ' 31).

מעדות זו למדתי כי אמנם, הנאשם היה כעוס וטעון ביותר, כלפי ס'.

25. לגבי שיחותיו עם המתלוננת תיאר הנאשם כי היו יושבים יחד למשך פרקי זמן קצרים בהפסקות בעבודה, ואז היא שיתפה אותו בכך שהיא סובלת מדיכאון והיו בעברה ניסיונות התאבדות. לדבריו, הוא שיתף את המתלוננת במחלתו, ואף סיפר לה על "אקסית" שלו, ועל הילד שאינו מכיר בו. הנאשם טען כי המתלוננת "לא קיבלה את זה", קראה לו "ממורמר", ולדבריו "לקחה את הסיפור למקום רציני וכל הזמן ניצלה הזדמנויות של השיחות בינינו למה אתה לא מכיר בילד שלך, וכל הזמן דיברה על הנושא הזה" (עמ' 32 ש' 22). עדות זו נשמעה בעייתית שכן קשה להשתכנע שהיה למתלוננת מניע כלשהו לעסוק בעומקם של ענייני המזונות של הנאשם, מעבר להשתתפות מרצון טוב, במצוקתו.

26. הנאשם טען כי כל כוונתו לפגוע ב-ס', היתה מבחינה כלכלית בלבד, ולשם טיפול בענייניו מולה, פנה לעורך דין. כשנשאל שוב מה היה תוכן דבריו בעניין ס', אמר: "מה שתיארתי, לפגוע בה, כל אחד יכול לקחת את זה למקום אחר, אפשר לקחת את זה למקום מישורי, של הדרך הנכונה, לא נאמרה מילה כזו, כל המטרה היתה לחסום אותה בטלפונים ולעשות לה סוילנס בטלפון ולהבהיר לה שזה המצב הנוכחי ואני לא הלכתי למצב הקיצון כמו שאבא שלי אמר... לא היה ולא נברא, אך ורק בפגיעות כלכליות כמו האפטרופוס הזה... מ' עשתה את השיחה הזו על נשק לא אמרתי שאני אקנה נשק ואפגע חס וחלילה בס' או מישהו בעולם הזה. היא העלתה את הנושא של נשק ואם היית מאפשר לי להתעמת איתה וזה היה בזיון בית משפט, אם היו נותנים לי להתנגח איתה הייתי מעמיד אותה על האמת. חבל שזה ככה נעשה ואני צריך לשתוק 8 חודשים והיום אני צריך לשמוע את אי אמיתויות שלה, היא ממורמרת חיה עם כלב בשבועיים שלוש שדיברתי איתה והיא קינאה שיש לי ילדות ושלקחתי אותן לחו"ל. מה לעשות? צריך לאמת לחזור שקר אומרים פעם אחת" (עמ' 35). ואולם הניסיון להציג את הדברים כאילו אמירותיו התייחסו לפגיעה כלכלית בלבד בס' אינם מתיישבים עם האמירות שפיזר בקרב מכריו, ואף כלפי המתלוננת, בעניין מוכנותו לשבת "מאסר עולם". כמו כן, גרסה זו לא עלתה בהודעתו.

27. בשלב מאוחר של המשפט, טען הנאשם לפתע כי בחקירה במשטרה הוכנסו דברים לפיו, והתכחש לעובדה שאמר לאביו כי הוא מסוגל לרצוח את ס'. כעת טען שאמר רק שיפגע בה כלכלית (עמ' 42 ש' 7). כמו כן, הכחיש שאמר לאביו כי הוא מוכן לשבת במאסר עולם (עמ' 39), וטען כי אביו אישר את הדברים רק בשל לחץ מצד התובע (עמ' 39 ש' 28). גרסה כבושה זו נשמעה בעייתית ביותר, בשים לב לכך שעלתה רק בשלב החקירה הנגדית, והיא עומדת בניגוד

גמור לעדות אביו, ולהודעתו שלו, בהן אישר, לכל הפחות, כי אמר לאביו שהוא מסוגל לרצוח את ס'.

יודגש, הגרסה שעלתה לראשונה בעדות בעניין הכוונה לפגיעה כלכלית ב-ס', נשמעה בלתי משכנעת, הן משום היותה כבושה, והן בשל התיאום הרב בינה לבין עדות האב, שגם הוא העלה טענה זו רק בשלב מאוחר, בתשובה לשאלות נוקבות של ב"כ התביעה.

28. הנאשם הקדיש חלק ארי בעדותו להכפשת המתלוננת, בניגוד לניסיונה שלה לצייר אותו כאדם חיובי וחביב עליה. עדותו הותירה רושם בעייתי ודבריו נשמעו בלתי סבירים בעליל. בשום אופן לא שוכנעתי שהיה למתלוננת מניע כלשהו נגדו, אלא להיפך.

29. בנוסף, הנאשם השיב בתוקפנות ובכעס בחקירה הנגדית, עד שיצא מכליו, וצעק על התובע (עמ' 43 ש' 17; עמ' 44 ש' 13-7).

30. נוכח הקשיים שעלו בעדות הנאשם, לא שוכנעתי כי המתלוננת היא שפנתה אליו ושאלה אותו בעניין האפשרות להשיג כלי נשק מ"יד 2", ובכל מקרה, גם אילו קבעתי כי היא זו שיזמה שיחה בעניין, עדיין הנאשם הוא שהציג בפניה את האפשרות הקונקרטיה להשגת כלי נשק, מתוך האתר (עמ' 33).

31. בעצם, בעדותו בחר הנאשם להרחיק עצמו מן הדברים באופן גורף, שאינו מתיישב עם מארג הראיות.

סיכום היסוד העובדתי

32. עדותה של המתלוננת היתה מהימנה ביותר, והיא מחוזקת על ידי עדויותיהם של א' וז' ממקום העבודה. חיזוק נוסף יש בעדות אביו של הנאשם. מול עדויות אלה ניצבת עדות הנאשם שעוררה קושי רב. לפיכך, אני קובעת כי הוכח מעבר לכל ספק סביר שהנאשם אמר את הדברים המיוחסים לו בכתב האישום.

היסוד הנפשי

33. כידוע, המבחן להתגבשות עבירת האיומים הוא אובייקטיבי, כפי שנקבע בע"פ 6368/09 זקן נ' מד"י (12.7.10):

הכלל הוא כי על האיום להיבחן מבעד למשקפיים אובייקטיביים - דהיינו, האם בתוכן הדברים ובנסיבות שבהן נאמרו היה כדי להטיל אימה על האדם מהיישוב.

נקבע כי טענת הנאשם שאמר את הדברים מתוך כעס ולא מתוך כוונה לממשם, אינה יכולה לשמש הגנה טובה עבורו, שכן כוונתו הסובייקטיבית אינה המדד הנכון לבחינת התגבשות העבירה (ע"פ 2038/04 לם נ' מד"י, נבו מיום: 4.1.06), וכן נקבע כי בהתקיים מבחן הצפיות לכך שהדברים יפחידו או יקניטו את מושא האיום, מתגבשת העבירה. בע"פ (נצ') 28163-11-10 מד"י נ' דרור, נאמר:

"זעם ספונטני", אינו הצדקה להפרחת איומים בסגנון "אני אשרוף את מחלקת הרווחה". בכל הכבוד, לא ניתן להקל ראש בהתבטאות שכזו, ולקבוע כדברי בית המשפט קמא (בסעיף 28 להכרעת דינו), כי מדובר בהתבטאות בסגנון של "לשרוף את המועדון ...". איני יודע מהי פשרה של אותה התבטאות לה רמז השופט קמא, אולם, ברור הוא, כך לטעמי, כי אדם הפונה לעובדות הרווחה בצעקות, כי "ישרוף את לשכת הרווחה", מתכוון להפחידן או, למצער להקניטן. כך טבעו של איום, שנאמר הוא, דרך כלל, "בעדנא דריתחא" ועיתים "העידנא דריתחא" משתכלל ועובר למעשים של ממש ואף זאת, כביכול, ב"עידנא דריתחא". עינינו הרואות, מעשים שבכל יום, שבגין סכסוך של מה בכך, זוטי דברים של ממש, אדם אמר לאחר כך, הפריע לו בתנועתו בכביש, נדמה לו שאמרו לו כך, ומיד חרצובות הלשון משתחררות, גידופים, איומים, והמרחק מכאן לסכין נשלפת, או לאגרוף מוטח, לצערנו, הינו כחוט השערה. יכול, אמנם, שיהיו מקרים בהם האדם מתוך כעסו לא "שולט" על היוצא מפיו ואולם, עליו הנטל להראות, כי לא התכוון למילותיו שלו.

בענייננו, קשה לקבל את הטענה לפיה לא היה בדברי הנאשם כדי להטיל אימה על כל אדם סביר, שהרי הצהיר על כוונותיו לעשות את הרע מכל, כלפי ס'. מעבר לכך, העידה המתלוננת על בהלתה מפני הנאשם, והחשש שיעשה מעשה שיתחרט עליו, מה שהוביל אותה לדווח למנהלי העסק על אמירותיו. הנאשם עצמו אמר בסיכומיו כי המתלוננת חשה צורך להסיר מעצמה את האחריות כלפי האמירות ששמעה מפיו, ומשום כך דיווחה למעסיקה. בכך יש כדי ללמד בבירור, כי היה בדברים כדי להוות איום כלפיה. בכל מקרה, גם אם לא התכוון הנאשם להפחידה, היה עליו לצפות כי יש בדבריו כדי להקניט (ע"פ 3140/11 פלוני נ' מד"י (30.4.12)).

34. הנאשם טען כי האמירות המיוחסות לו נאמרו במסגרת יחסים של "מעין טיפול", לכן לטענתו קם ספק האם התגבש היסוד הנפשי הנדרש לשם הוכחת עבירת איומים, זאת בהתאם לבש"פ 749/19 פלוני נ' מד"י (4.2.19) (להלן: עניין פלוני). לאחר בחינה, אין בידי לקבל טענה זו.

בעניין פלוני קבע בית המשפט העליון כי במקרים המתאימים ניתן לשלול קיומו של היסוד הנפשי, ככל שהדברים נאמרו במסגרת טיפול רפואי, במטרה לקבל את הטיפול המיטבי. בשונה מכך, בענייננו בחר הנאשם לחזור על דברי האיום באזני עמיתה לעבודה, שאינה אשת טיפול, ואף לא היו לה כלים מתאימים להתמודדות עם התכנים הקשים.

מעבר לכך, יש לשים לב שבהלכת פלוני נקבע מפורשות כי אף כשמדובר בדברים שנאמרו במסגרת טיפול רפואי, לא יתקיים "פטור אוטומטי" מתחולת הסעיף, אלא יש לבחון כל מקרה לנסיבותיו. מכאן יש ללמוד קל וחומר לענייננו, שבו אין המדובר במסגרת של טיפול רפואי כלל.

הנאשם בחר לומר באזני המתלוננת דברי איום יום אחר יום, בשיחות חוזרות, ולא לסיטואציה שכזו כיוונה הלכת פלוני.

35. לאור האמור אני דוחה את הטענה שלא התגבש היסוד הנפשי.

סיכום

36. לאחר שקבעתי כי הנאשם אמר למתלוננת את המיוחס לו בשני האישומים, ואף מתקיים בו היסוד הנפשי הנדרש, אני מרשיעה אותו בשתי עבירות של איומים.

ניתנה היום, ז' תמוז תשע"ט, 10 יולי 2019, במעמד הצדדים